

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)

ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย

ภายใต้แผนงานริเริ่มสำคัญ (Flagship) ประจำปี 2565

“ตัวแบบเชิงธุรกิจเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากรองรับการเปลี่ยนแปลงและวิกฤตด้านเศรษฐกิจ”

1. หลักการและเหตุผล

ในบริบทใหม่ของโลกที่เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลัน (disruptive) ทั้งการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ความขัดแย้งทางการค้าและการเมืองระหว่างประเทศ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากโรคระบาดอุบัติใหม่ เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่เกิดขึ้นในช่วงปี 2563 ถือได้ว่าเป็น “วิกฤตที่ไม่เหมือนวิกฤตใดในอดีต” โดยมีรูปแบบของการเกิดที่ต่างจากวิกฤตอื่นในอดีต เริ่มต้นจากการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วของไวรัสโควิด-19 กลายเป็นมหาวิกฤตทางสาธารณสุขโลก ทั้งนี้ ภาครัฐในหลายประเทศต้องใช้มาตรการล็อกดาวน์ครั้งใหญ่เพื่อจำกัดการแพร่ระบาด ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้คนและทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกหยุดชะงักพร้อมกัน กิจกรรมการผลิตที่หยุดชะงักพร้อมกับรายได้และกำลังซื้อที่ลดลงรุนแรงทำให้ลูกกลามเป็นวิกฤตทางเศรษฐกิจทั่วโลก ซึ่งในครั้งนี้มีลักษณะพิเศษคือ เป็นวิกฤตคู่ทั้งด้านอุปทานและอุปสงค์พร้อมกัน (twin supply-demand shocks) ซึ่งจากสถานการณ์นี้ส่งผลต่อเศรษฐกิจที่เข้าสู่ภาวะถดถอย (recession) และไม่มีชาติใดในโลกที่จะหนีจากภาวะการถดถอยทางเศรษฐกิจได้ รวมถึงประเทศไทยที่มีการระบาดของโควิด-19 รอบที่ 2 จะส่งผลกระทบต่อประเทศไทยค่อนข้างแรงในไตรมาสที่ 2 ที่เป็นผลจากการปิดประเทศหรือล็อกดาวน์ โดยเฉพาะส่งผลกระทบต่อภาคแรงงานทั้งแรงงานในระบบ แรงงานนอกระบบและแรงงานภาคบริการจากกลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมถึงภาคเกษตรที่มีรายได้ลดลง เนื่องจากจากข้อจำกัดของระบบขนส่งที่ถูกระงับการขนส่งภายในและต่างประเทศจากวิกฤตการเกิดโรคระบาดโควิด-19 ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงไปของช่องทางการขายสินค้าและพฤติกรรมผู้บริโภคที่นิยมไปตลาดชุมชนลดลงและเปลี่ยนไปซื้อของในซูเปอร์มาร์เก็ตมากขึ้น

นอกจากนี้ ในต้นปี 2564 ยังพบว่า โรคระบาดโควิด-19 มีการกลายพันธุ์เดลตาที่รุนแรงขึ้นส่งผลให้สถานการณ์ยังอยู่ “ขั้นวิกฤต” จากจำนวนผู้ติดเชื้อที่อยู่ในหลัก 1- 2 หมื่นคนต่อวัน ตั้งแต่ช่วงปลายไตรมาส 2/2564 และเร่งตัวขึ้นตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึง สิงหาคม 2564 ส่งผลให้ภาครัฐจำเป็นต้องใช้มาตรการล็อกดาวน์เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดอีกครั้ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งภาคประชาชน ภาคธุรกิจ ภาคบริการและภาคเกษตร ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงอย่างมาก สร้างความบั่นทอนความเชื่อมั่นในการใช้ชีวิตประจำวันที่ต้องปรับเปลี่ยนเพื่อรองรับกับสถานการณ์การระบาดของไวรัส รวมถึงจากการคาดการณ์ของธนาคารโลกต่อประเทศไทยยังประเมินว่า ผลกระทบจากการระบาดของโรคระบาดโควิด-19 จะส่งผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำเพิ่มขึ้นและจะทำให้คนจนเพิ่มขึ้นกว่า 1.7 แสนคนในปี 2564 โดยสิ่งที่ต้องตระหนัก คือ หนี้ครัวเรือนที่สูง (อ้างอิง : รายงานเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก ประจำเดือนเดือนตุลาคม 2564 เผยแพร่และจัดทำโดยธนาคารโลก จาก BBC NEWS/ไทย วันที่ 28 กันยายน 2021)

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งให้เกิดการฟื้นตัวของเศรษฐกิจของไทย โดยการนำเอาองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมไปยกระดับการพัฒนาทักษะให้กับประชาชนที่อยู่ในกลุ่มภาคเกษตรและภาคบริการ ที่จะสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐานและสามารถแข่งขันในตลาดในประเทศและต่างประเทศได้

อนึ่ง จากผลการสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานวิจัยของโปรแกรมย่อยที่ 17 “ตัวแบบเชิงธุรกิจเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากรองรับการเปลี่ยนแปลงและวิกฤตด้านเศรษฐกิจและแก้ไขปัญหาความยากจน” ปีงบประมาณ 2563 และ 2564 ที่ผ่านมา พบว่า การดำเนินงานจำนวน 16 ชุดโครงการ สร้างนักวิจัยกว่า 200 คน ในสังกัดหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคม ได้แก่ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน ภาคประชาสังคมในพื้นที่ โดยการดำเนินงานของนักวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยในปีงบประมาณ 2563 ที่ดำเนินงานวิจัยครบ 100% สามารถสร้างผลผลิตได้ ดังนี้

- เกิดรูปธรรมในการใช้ทักษะ องค์ความรู้จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม มา up skill หรือ re skill ให้กับกลุ่มเป้าหมายเกษตรกรในภาคเกษตรและผู้ใช้แรงงานในภาคบริการเพื่อให้เกษตรกรและผู้ใช้แรงงานนำเอาทักษะที่ได้รับการติดตั้งและปรับเปลี่ยนเป็นตนเองเป็น “นวัตกรรม” หรือ knowledge worker (คนทำงานที่ใช้องค์ความรู้) พร้อมทั้ง เริ่มถ่ายทอดแนวคิดและการปฏิบัติจริงของตนเองไปยังเพื่อนเกษตรกรและผู้ใช้แรงงานอื่น ๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง
- เกิดกลไกขับเคลื่อนตัวแบบเชิงธุรกิจ หรือ ตัวแบบการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดน่าน
- ยกระดับรายได้เกษตรกร และแรงงานภาคบริการ
- เกิดศูนย์เรียนรู้ “นวัตกรรมชุมชน” ในพื้นที่
- เกิดการถอดชุดความรู้ในการสนับสนุนหรือส่งเสริมการแก้ไขปัญหาพื้นที่ในภาคเกษตรและภาคบริการ
- เกิดตัวแบบเชิงธุรกิจ (business model) / ตัวแบบเชิงพัฒนา (development model)

ในส่วนการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2564 อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัย โดยคณะกรรมการพิจารณาติดตาม และประเมินผล พบว่า จุดเด่นของการดำเนินงานวิจัย คือ มหาวิทยาลัยได้ใช้ฐานทุนความรู้วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มา up skill หรือ re skill หรือ new skill ให้กับกลุ่มเป้าหมายเกษตรกรในภาคเกษตรและผู้ใช้แรงงานในภาคบริการได้ตามแผนงานวิจัย แต่ยังมีข้อสังเกตที่จำเป็นต้องปรับปรุง ได้แก่

- การออกแบบแผนงานวิจัยส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั่วไป มากกว่าที่จะเป็นการพัฒนาโจทย์เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตสถานการณ์โควิด-19
- นักวิจัยยังคงมีการออกแบบกิจกรรมในการวิจัย (research activity) ที่เป็นการออกแบบการดำเนินงานวิจัยในสถานการณ์ปกติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสถานการณ์วิกฤตปัญหาโควิด-19
- นักวิจัยยังตีความและออกแบบตัวแบบเชิงธุรกิจ (business model) / ตัวแบบเชิงพัฒนา (development model) ไม่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถถอดความรู้ออกมาเป็นตัวแบบได้
- การสร้างสมดุลระหว่างบทบาทหน้าที่ของการดำเนินการวิจัยและการจัดการความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญทั้งภาคส่วนการเมืองและภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่กับการรักษาความเป็นอิสระทางวิชาการ

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการดำเนินงานวิจัยได้ตามเป้าหมายและตอบผลสัมฤทธิ์ (key result) และเป้าหมาย (objective) ของแผนงานริเริ่มสำคัญ (flagship) ประจำปี 2565 “ตัวแบบเชิงธุรกิจเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากรองรับการเปลี่ยนแปลงและวิกฤตด้านเศรษฐกิจ” คณะกรรมการพิจารณาติดตามและประเมินผลฯ จึงมีมติให้ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย “ตัวแบบเชิงธุรกิจ (business model) / ตัวแบบเชิงพัฒนา (development model)” ที่วางเป้าหมายที่จะใช้จุดแข็งของพื้นที่ทั้งทรัพยากรพื้นถิ่นและตัวคนกลไกในพื้นที่ รวมถึงภูมิปัญญาในพื้นที่พร้อมทั้งใช้ภาควิชาการและภาควิจัย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เข้าไปร่วมยกระดับขีดความสามารถและรายได้ของคนฐานราก ทั้งในภาคการเกษตรและภาคบริการให้สามารถปรับตัวรองรับวิกฤตทางเศรษฐกิจโดยไม่ต้องพึ่งพิงความช่วยเหลือจากรัฐบาลเพียงด้านเดียว ผ่านการใช้กระบวนการวิจัยเข้าไปปรับเปลี่ยนวิถีคิด เปลี่ยนแปลงกระบวนการและพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย แล้วใช้งานความรู้จากผลงานวิจัยที่ประสบความสำเร็จ รวมถึงงานด้านธุรกิจที่มีความสำเร็จในการแข่งขันทางการตลาดมาพัฒนาเป็น “ตัวแบบเชิงธุรกิจ (business model) / ตัวแบบเชิงพัฒนา (development model)” ที่ตรงกับบริบทของพื้นที่ ใช้กระบวนการวิจัยจัดสร้าง (install) โมเดลการพัฒนานี้

ลงไปในกลุ่มคนเป้าหมายผ่านการสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้การจัดการธุรกิจชุมชนเพื่อการแข่งขันทางการตลาดที่แท้จริง (business learning platform)

2. วัตถุประสงค์

- 1) พัฒนาตัวแบบการพัฒนาหรือตัวแบบการประกอบการ เพื่อใช้ในการเร่งแก้ปัญหาผลกระทบจากวิกฤตที่กลุ่มหรือแรงงานได้รับ ยกกระตือรือร้นได้ของประชาชนในพื้นที่ภาคการเกษตรและภาคบริการของประเทศไทย
- 2) เพื่อยกระดับความสามารถของผู้ประกอบการในภาคการเกษตรและภาคบริการในจังหวัดน่านรื่องให้มีขีดความสามารถในการปรับตัวและรองรับวิกฤตและการเปลี่ยนแปลงของประเทศและของโลก

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

ขอบเขตเชิงพื้นที่และประเด็นสอดคล้องกับเป้าหมาย OKR ตามยุทธศาสตร์ อววน. ในแพลตฟอร์มที่ 4 โปรแกรมย่อยที่ 17 และให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทชาติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 เป้าหมายของแผนงาน

O17b ประเทศไทยมีศักยภาพในการพึ่งตนเองด้านความรู้ กำลังคนและโครงสร้างพื้นฐานทุนวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) เพื่อสนับสนุนการจัดการภาวะวิกฤตเร่งด่วนและการฟื้นตัวหลังภาวะวิกฤต

Key Result หลัก : KR17b.2 จำนวนข้อมูลเพื่อการลงทุนในการพัฒนากำลังคนและโครงสร้างพื้นฐานด้าน ววน. ที่เกี่ยวข้องกับการรับมือภาวะวิกฤตเร่งด่วนเพื่อให้ประเทศปรับตัวได้ มีความมั่นคงในทุกมิติ

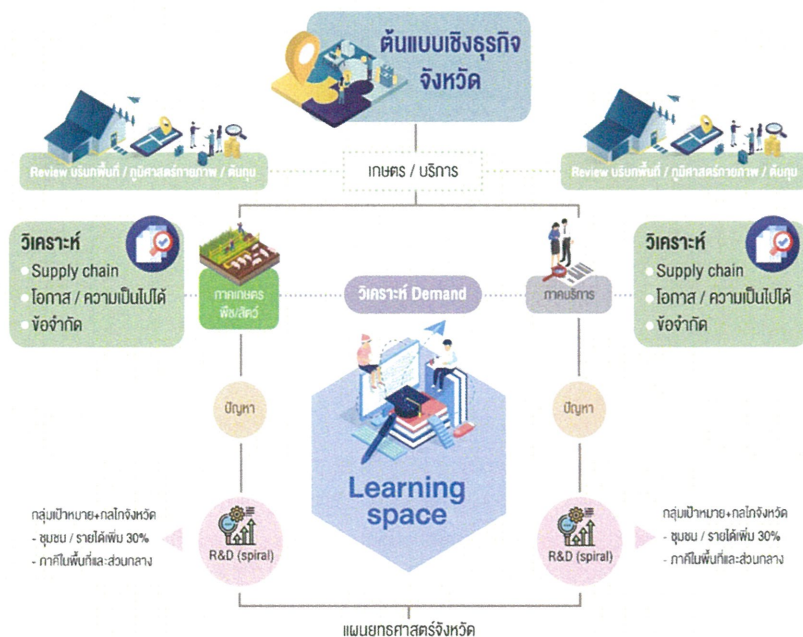
- นวัตกรรมชาวบ้าน หรือ knowledge worker (คนทำงานที่ใช้องค์ความรู้)
- ยกกระตือรือร้นท้องถิ่น/ผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่เข้าสู่การจำหน่ายและแข่งขันได้ในตลาดที่แท้จริง อย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์
- การยกกระตือรือร้นของกลุ่มเป้าหมายในภาคเกษตรและภาคบริการอย่างน้อย 30%
- กลไกการพัฒนาพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนตัวแบบการพัฒนา (development model) หรือตัวแบบการประกอบการที่มีองค์ประกอบจากความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาควิชาการ
- ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันตัวแบบการพัฒนา (development model) หรือตัวแบบการประกอบการ เข้าสู่แผนจังหวัดและเกิดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานและการขยายผลอย่างต่อเนื่อง

Key Result รอง : KR17b.1 จำนวนข้อมูล/องค์ความรู้ระดับประเทศเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถร่วมกันจัดการภาวะวิกฤตเร่งด่วนได้ทันทั่วทั้งที่ และเหมาะสมกับสถานการณ์

- องค์ความรู้ตัวแบบการพัฒนา

3.2 กรอบการวิจัย

กรอบการวิจัย	โจทย์	เป้าหมาย
พัฒนาตัวแบบ เชิงธุรกิจ (business model) /ตัวแบบเชิงพัฒนา (development model) เพื่อยกระดับภาค การเกษตรและภาค บริการในจังหวัด น่านองในการเพิ่ม มูลค่าผลผลิตชุมชน อย่างแม่นยำ	การวิเคราะห์บริบท เพื่อหาปัญหาหรือ โอกาส ศักยภาพพื้นที่ ที่ใช้จุดแข็งของพื้นที่ ทั้งทรัพยากรพื้นถิ่นและตัวคนกลไกในพื้นที่ รวมถึงภูมิปัญญาในพื้นที่ พร้อมกับใช้ภาค วิชาการและภาควิจัย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เข้าไปร่วมยกระดับ ขีดความสามารถและรายได้ของคณฐานราก ทั้งในภาคการเกษตรและภาคบริการให้ สามารถปรับตัวรองรับวิกฤตทางเศรษฐกิจ โดยไม่ต้องพึ่งพิงความช่วยเหลือจากรัฐบาล เพียงด้านเดียว ผ่านการใช้กระบวนการวิจัย เข้าไปปรับเปลี่ยนวิธีคิด เปลี่ยนแปลง กระบวนการ และ พฤติกรรม ของ กลุ่มเป้าหมาย รวมถึงใช้งานความรู้จาก ผลงานวิจัยที่ประสบความสำเร็จหรืองานด้าน ธุรกิจที่มีความสำเร็จในการแข่งขันทาง การตลาดมาพัฒนาเป็นตัวแบบการพัฒนา (development model) หรือตัวแบบการ ประกอบการที่ตรงกับบริบทของพื้นที่ใช้ กระบวนการวิจัยจัดสร้าง (Install) โมเดล ทางการพัฒนานี้ลงไปในกลุ่มคนเป้าหมาย ผ่านการสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้การจัดการ ธุรกิจชุมชนเพื่อการแข่งขันทางการตลาดที่ แท้จริง (business learning platform)	<ol style="list-style-type: none"> 1) ตัวแบบเชิงธุรกิจอย่างน้อย 3 ตัวแบบ 2) นวัตกรรมชาวบ้าน หรือ knowledge worker (คนทำงานที่ซื้องค์ความรู้) 3) ยกระดับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น/ผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่เข้าสู่การจำหน่ายและแข่งขันได้ในตลาดที่แท้จริง อย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์ 4) กระบวนการสร้างการเรียนรู้กับกลุ่ม/ชุมชนเป้าหมายที่สามารถ up skill & re skill ให้เกิดทักษะใหม่ในการรับมือการเปลี่ยนแปลง 5) กลไกการพัฒนาพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนตัวแบบเชิงธุรกิจ (business model)/ตัวแบบเชิงพัฒนา (development model) ที่มีองค์ประกอบจากความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาควิชาการ 6) ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันตัวแบบเชิงธุรกิจ (business model)/ตัวแบบเชิงพัฒนา (development model) เข้าสู่แผนจังหวัดและเกิดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานและการขยายผลอย่างต่อเนื่อง 7) ยกระดับรายได้ของกลุ่มเป้าหมายในภาคเกษตรและภาคบริการอย่างน้อย 30%

คำอธิบาย

ตัวแบบเชิงธุรกิจ (business model) ที่ใช้ในโครงการนี้ หมายถึง ตัวแบบการพัฒนา (development model) หรือ ตัวแบบการประกอบการ ที่แสดงความเชื่อมโยงของหน่วยงานและภาคีต่าง ๆ ที่เข้าร่วมในกระบวนการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของชุมชนที่ทำให้สามารถแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืน และช่วยให้ชุมชนและภาคส่วนต่าง ๆ มีทิศทางการทำงานร่วมกันที่ชัดเจน เห็นเป้าหมายเดียวกัน และสามารถช่วยยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตชุมชนได้อย่างแท้จริง

นวัตกรรมชาวบ้าน หรือ knowledge worker (คนทำงานที่ใช้องค์ความรู้) หมายถึง ชาวบ้าน (ภาคเกษตรและภาคบริการ) กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการติดตั้งองค์ความรู้และนวัตกรรม (up skill & re skill) จนสามารถรับและปรับใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบท พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้ รวมทั้งจัดการความรู้ไปแก้ไขปัญหาสำคัญในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

3.3 กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่

พื้นที่เป้าหมายที่เป็นตัวแทนของ 6 ภูมิภาค จากแผนพัฒนาภาค/ยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด/เขตเศรษฐกิจพิเศษ ตามประกาศของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โดยพิจารณาคัดเลือกจากพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบสูงจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยพิจารณาจากประกาศของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระทรวงมหาดไทย (ศบค.มท.) ลงวันที่ 29 กันยายน 2564 และ/หรือจังหวัดที่มีความพร้อมของกลไกการพัฒนาพื้นที่และมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินงานต่อเนื่อง

ภาค	กลุ่มจังหวัด	จังหวัด	จังหวัดเป้าหมายตามเกณฑ์คัดเลือก*
1. ภาคกลาง	1. ภาคกลางตอนบน	ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง	พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง
	2. ภาคกลางปริมณฑล	นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ	นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม
	3. ภาคกลางตอนล่าง 1	กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี	กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี
	4. ภาคกลางตอนล่าง 2	ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร	ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร
2. ภาคใต้	5. ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี สงขลา	นครศรีธรรมราช
	6. ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง สตูล	กระบี่
3. ภาคใต้ชายแดน	7. ภาคใต้ชายแดน	นราธิวาส ปัตตานี ยะลา	นราธิวาส ยะลา
4. ภาคตะวันออก	8. ภาคตะวันออก 1	ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง	ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง
	9. ภาคตะวันออก 2	จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว	นครนายก จันทบุรี
5. ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	10.ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ ตอนบน 1	บึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี	
	11.ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ ตอนบน 2	นครพนม มุกดาหาร สกลนคร	สกลนคร

ภาค	กลุ่มจังหวัด	จังหวัด	จังหวัดเป้าหมายตามเกณฑ์คัดเลือก*
	12.ภาคตะวันออก เฉิงเหนือ ตอนกลาง	กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด	
	13.ภาคตะวันออก เฉิงเหนือ ตอนล่าง 1	ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์	
	14.ภาคตะวันออก เฉิงเหนือ ตอนล่าง 2	ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี	
6. ภาคเหนือ	15.ภาคเหนือตอนบน 1	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน	
	16.ภาคเหนือตอนบน 2	เชียงราย น่าน พะเยา แพร่	
	17.ภาคเหนือตอนล่าง 1	ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์	ตาก เพชรบูรณ์
	18.ภาคเหนือตอนล่าง 2	กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี	

* ไม่รวมจังหวัดที่มีโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยในปี 2564 และกำลังดำเนินการวิจัยอยู่

4. กรอบงบประมาณและระยะเวลา

- 1) การจัดสรรงบประมาณ กรอบงบประมาณการสนับสนุนทุนวิจัย 2,000,000 - 7,000,000 บาท ต่อชุดโครงการวิจัย ขึ้นอยู่กับเป้าหมายและตัวชี้วัดของโครงการวิจัย
- 2) ระยะเวลาดำเนินงานวิจัย 18 เดือน

5. คุณสมบัติของผู้เสนอขอรับทุน

- 1) ผู้มีสิทธิเสนอขอรับทุน คือ สถาบัน/หน่วยงาน/นักวิจัย/นักวิจัยอิสระ ที่สนใจ
- 2) สถาบันอุดมศึกษา/มหาวิทยาลัย/หน่วยงานต้นสังกัดหัวหน้าโครงการจะต้องมีที่ตั้งหรือพื้นที่บริการอยู่ในจังหวัดเป้าหมายของการดำเนินงานวิจัย หากเป็นสถาบัน/หน่วยงานภายนอกพื้นที่เป้าหมายต้องมีกรมมีส่วนร่วม และมีความร่วมมือกับสถาบัน/หน่วยงานวิชาการในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมเท่านั้น
- 3) กรณีผู้ยื่นขอรับการสนับสนุนเป็นภาคเอกชนและภาคประชาสังคม จะต้องมีความสัมพันธ์ตามระเบียบสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมแก่ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อให้ นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2563

6. แนวทางการจัดการ

เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมที่โปร่งใส มีส่วนร่วม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สูงสุดอย่างสมดุล โดยยึดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ อววน. เป็นหลัก หน่วย บพท. จึงวางการบริหารจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

- 1) หน่วย บพท. ได้เปิดรับข้อเสนอชุดโครงการวิจัยโดยประกาศให้รับทราบโดยทั่วถึงกัน โดยมีรายละเอียดที่ครบถ้วนและมีช่วงเวลาให้กับสถาบัน/หน่วยงาน/นักวิจัย/นักวิชาการอิสระ ที่สนใจได้พัฒนาข้อเสนอชุดโครงการวิจัย
- 2) เมื่อได้รับข้อเสนอชุดโครงการวิจัยแล้ว หน่วย บพท. จะได้สรุปภาพรวมและพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยเพื่อกลั่นกรองเบื้องต้นโดยผู้เชี่ยวชาญ

3) หน่วย บพท. จะเชิญสถาบันอุดมศึกษา/มหาวิทยาลัย/หน่วยงาน/นักวิจัย/นักวิชาการอิสระ ที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้นนำเสนอรายละเอียดชุดโครงการวิจัย โดย หน่วย บพท. จะจัดเวทีพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัย แบบ dialogue forum ร่วมกับคณะกรรมการพิจารณาติดตามและประเมินผล แผนงานริเริ่มสำคัญ “การสร้างแผนธุรกิจ เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากรองรับการเปลี่ยนแปลงและวิกฤตด้านเศรษฐกิจและแก้ไขปัญหาความยากจน”/ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (expert content) ผู้มีส่วนได้เสียสำคัญ (stakeholder) และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย (user) เพื่อพิจารณาชุดโครงการวิจัยโดยละเอียดแล้วสรุปภาพรวมเพื่อแจ้งผลการพิจารณาต่อคณะผู้วิจัยเพื่อปรับข้อเสนอชุดโครงการวิจัยและจัดทำสัญญารับทุนวิจัยและนวัตกรรมต่อไป

7. เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

การพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยมี 2 ขั้นตอน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

7.1 เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยเบื้องต้น

- 1) ข้อเสนอโครงการวิจัยเป็นชุดโครงการวิจัยและเป็นไปตามเงื่อนไขของประกาศทุนที่ระบุไว้
- 2) มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนสอดคล้องตามแนวทางประกาศทุน
- 3) สถาบัน/หน่วยงาน และผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ และประสบการณ์การบริหารจัดการงานวิจัย ชุดโครงการวิจัยขนาดใหญ่ การดำเนินงานวิจัยและคาดว่าจะสามารถปฏิบัติงานและควบคุมการวิจัย ได้ตลอดเวลารับทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด
- 4) มีทุนการทำงานเดิมในการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม พื้นที่และชุมชนท้องถิ่น และ/หรือนโยบายในการขับเคลื่อนการทำงานในลักษณะนี้

7.2 เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยโดยละเอียด

1) การพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยโดยละเอียด หน่วย บพท. จะจัดเวทีพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัย แบบ dialogue forum ร่วมกับคณะกรรมการ flagship ตัวแบบเชิงธุรกิจเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากรองรับการเปลี่ยนแปลงและวิกฤตด้านเศรษฐกิจ / ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (expert content) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ (stakeholder) และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย (user) เพื่อพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยที่ได้รับการพิจารณาผ่านเกณฑ์พิจารณาเบื้องต้นและเข้าร่วม workshop โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอชุดโครงการวิจัย ได้แก่ เป้าหมายและตัวชี้วัดที่วัดการเปลี่ยนแปลงได้จริง ประเด็นโจทย์การวิจัยและเนื้อหาโครงการวิจัย กระบวนการและการออกแบบการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ การเชื่อมโยงระหว่างโครงการวิจัยในชุดเพื่อตอบโจทย์เป้าหมายใหญ่ กระบวนการและกลไกความร่วมมือในพื้นที่เป้าหมาย ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของผู้บริหารชุดโครงการวิจัย ความชัดเจนของ output และความคุ้มค่าของการลงทุนวิจัย (value of money) เมื่อเทียบกับจำนวนผู้รับประโยชน์ (unit cost) รวมถึงโอกาสประสบความสำเร็จของโครงการวิจัย

2) กรณีโครงการวิจัยที่มีการสะท้อนความร่วมมือและการสนับสนุนจากภาคีผู้ใช้งานในระดับพื้นที่ โดยมีความร่วมมือในรูปแบบของงบประมาณสมทบหรือการสนับสนุนอื่นๆ จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

8. การส่งข้อเสนอชุดโครงการวิจัย (Full Proposal)

8.1 ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัยฯ วันที่ 29 พฤศจิกายน 2564 ผ่านระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ National Research and Innovation Information System (NRIIS) เว็บไซต์ <https://nriis.nrct.go.th/> และหน้าเว็บไซต์ของหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) เว็บไซต์ <https://www.nxpo.or.th/A/>

8.2 สถาบัน/หน่วยงาน/นักวิจัย/นักวิชาการอิสระ ที่สนใจ สามารถ Download แบบฟอร์มข้อเสนอชุดโครงการวิจัย ได้ที่ <https://nriis.nrct.go.th/> และ <https://www.nxpo.or.th/A/>

8.3 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) จัดกิจกรรมชี้แจงเป้าหมายของแผนงาน และตอบข้อซักถามแก่ผู้สนใจ ในวันที่ 14 ธันวาคม 2564 เวลา 08.00 - 17.00 น. ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ZOOM ท่านสามารถลงทะเบียนและส่งข้อซักถามล่วงหน้าได้ทาง Facebook ที่ <https://www.facebook.com/PMUA.THAI>

8.4 ขอให้ผู้เสนอโครงการวิจัยยื่นข้อเสนอชุดโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ผ่านระบบ NRIIS โดยแนบ File Word และ PDF ตามแบบฟอร์ม หน่วย บพท. ระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน 2564 ถึงวันที่ 10 มกราคม 2565 ก่อนเวลา 17.00 น.

8.5 สถาบันต้นสังกัดหัวหน้าโครงการวิจัยทำการรับรองข้อเสนอชุดโครงการวิจัยผ่านระบบ NRIIS ภายในวันที่ 15 มกราคม 2565 ก่อนเวลา 17.00 น.

8.6 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ขอสงวนสิทธิ์ในการรับพิจารณาเฉพาะ เอกสารต้นฉบับที่มีรายละเอียดครบถ้วนตามเงื่อนไข และสถาบันต้นสังกัดหัวหน้าโครงการวิจัยทำการรับรองข้อเสนอชุดโครงการวิจัยในเวลาที่กำหนดตามข้อ 8.5 และหากพ้นกำหนดจะถือว่าเป็นโมฆะ

9. การแจ้งผลการพิจารณา

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ จะแจ้งผลพิจารณาเบื้องต้นให้ผู้ที่ยื่นข้อเสนอชุดโครงการวิจัยทราบ ทางเว็บไซต์ที่ <https://nriis.nrct.go.th/> และ <https://www.nxpo.or.th/A/> ภายในเดือน กุมภาพันธ์ 2565

ผู้ที่สนใจสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ นางสาวดารารัตน์ โพธิ์รักษา หรือ นายฉัตรวุฒ แสนทวีสุข ทางโทรศัพท์หมายเลข 02-298-0611 และ 02-109-5432 ในวันและเวลาปฏิบัติงาน หรือที่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : dararat.pho@nxpo.or.th และ chatwarut.san@nxpo.or.th

อนึ่ง ผลการพิจารณารับทุนวิจัย หน่วย บพท. ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564

(ดร.กิตติ สัจจาวัฒนา)

ผู้อำนวยการหน่วยบริหารและจัดการทุน
ด้านการพัฒนาระดับพื้นที่